

Stiftelsen Astma- och Allergiförbundets Forskningsfond

Organisationsnummer 802405–7112

Årsredovisning för räkenskapsåret 2021-01-01 – 2021-12-31

Styrelsen för Stiftelsen Astma- och Allergiförbundets Forskningsfond avger härmed följande årsredovisning.

Innehåll

FÖRORD	3
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE 2021.....	4
Allmänt om verksamheten	4
Väsentliga händelser under räkenskapsåret.....	4
Stöd till forskning och utveckling	4
Måluppfyllelse	4
Insamling	5
Information.....	5
Brukarmedverkan.....	6
Covid-19.....	6
Resultat och ställning	6
Finansiella instrument.....	7
Förvaltning.....	8
RESULTATRÄKNING	9
BALANSRÄKNING.....	10
NOTER.....	11
Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper	11
Not 2 Uppskattningar och bedömningar	11
Not 3 Verksamhetsintäkter	12
Not 4 Medeltalet anställda.....	12
Not 5 Resultat från värdepapper som är anläggningstillgångar	12
Not 6 Övriga ränteintäkter och liknande poster	12
Not 7 Övriga räntekostnader och liknande poster.....	12
Not 8 Reserverade ändamålsbestämda medel	12
Not 9 Immateriella anläggningstillgångar	12
Not 10 Andra långfristiga värdepappersinnehav	13
Not 11 Ansvarsförbindelser.....	13

FÖRORD

Stiftelsen Astma och Allergiförbundets Forskningsfond (Fonden) lägger med denna verksamhetsberättelse 2021 års verksamhet till handlingarna.

Styrelsen vill tacka alla som under året på olika sätt bidragit till fondens målsättning som är att genom forskning bidra till att skapa en bättre tillvaro för alla med astma, allergi, atopiskt eksem och annan överkänslighet. Särskilt vill vi tacka de som vi närmast samarbetat med, som forskare och andra medarbetare inom professionen och förtroendevalda, medarbetare och enskilda medlemmar i Astma- och Allergiförbundet (Förbundet) och dess lokalföreningar och regioner. Vi vill också rikta ett varmt tack till er alla som stöttat oss med ekonomiskt bidrag under 2021.

Även om ett enskilt år kanske kan verka medföra endast blygsamma framsteg är det vår övertygelse att fortsatta enträgna forskningsinsatser kommer att medföra genomgripande positiva resultat för fondens målgrupper.

Vi vill därför uttrycka förhoppningen att vi även under kommande år kan fortsätta med och även utveckla det goda samarbete och det stöd i olika former som vi åtnjutit under det gångna året.

Än en gång, tack!

Styrelsen för Astma- och Allergiförbundets Forskningsfond

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE 2021

Allmänt om verksamheten

Stiftelsen Astma- och Allergiförbundets Forskningsfond har till ändamål att främja vetenskaplig forskning rörande astma, allergi och annan överkänslighet. Forskningsfondens huvudsakliga stöd till vetenskaplig forskning sker genom årliga anslag på 1 till 3 år till forskningsprojekt samt bidrag till forskningsrelaterade projekt. Fonden främjar också implementeringen av forskningsresultat genom att ta fram vetenskapliga kunskapsöversikter på områden där det saknas kunskap och genom att utbilda forskningspartners för att öka brukarmedverkan i forskningen.

Fondens kapital har tillkommit genom insamlingskampanjer, direkta gåvor och testamentariska förordnanden och fonden registrerades som stiftelse 1998. Tillsynsmyndigheten för stiftelsen är Länsstyrelsen. Fonden har ett eget 90-konto för sin insamlingsverksamhet, Pg 90 03 74-0 och Bg 900–3740, och kontrolleras genom Svensk Insamlingskontroll.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Stöd till forskning och utveckling

Under verksamhetsåret 2021 inkom 37 ansökningar om forskningsanslag. Fondstyrelsen beslutade att bevilja 12 av dessa till en total summa om 6,1 mkr. Utöver detta har forskningsfonden genom beslut tidigare år en skuld för beviljade forskningsprojekt under 2022 om 3,9 mkr samt en långfristig skuld för årliga anslag om totalt 5,7 mkr.

Fullständig förteckning över beslutade forskningsanslag finns på fondens hemsida. www.astmaoallergiforbundet.se/forskning/

Fonden delar även ut medel till minne av Kerstin Hejdenberg, tidigare ordförande i såväl förbundet som fonden. Stipendierna, som är avsedda för doktorander, har till ändamål att främja barnallergologisk forskning. 2021 tilldelades stipendier på sammanlagt 60 000 kr till tre unga forskare inom allergiområdet.

Under 2021 inkom inga ansökningar om forskningsrelaterade projekt.

Fonden och förbundet är sedan 2009 förmånstagare till Postkodlotteriet. År 2021 mottog fonden 700 tkr från Postkodlotteriet. Medel från Postkodlotteriet delas ut till alla de forskningsprojekt som beviljas anslag från fonden och medlen ger forskningsprojekten ett mycket betydelsefullt tillskott.

Måluppfyllelse

Forskningsfonden har under 2021 uppfyllt sitt ändamål genom att dela ut drygt 6 mkr i anslag till patientnära allergiforskning för de årliga forskningsanslagen. Fonden är den enda finansiären i Sverige som enbart delar ut anslag till astma- och allergiforskning. En majoritet

av de som sökt anslag har angett att de inte skulle kunna genomföra sitt forskningsprojekt utan anslag från fonden, vilket innebär att även de relativt små anslag som fonden delar ut har stor betydelse.

Insamling

Förbundet och fonden har under 2021 gemensamt påbörjat en insamlingsinsats gentemot medlemmar (brev, bilaga medlemstidning, telemarketing-kampanj i syfte att konvertera engångsgivare till månadsgivare.) Vidare har vi under året utvecklat teknisk infrastruktur i form av enklare betalningslösningar samt arbetat fram förbättrade möjligheter att ge en gåva via webb och sociala medier. Vårt arbete har under året mynnat ut i ett förslag till att ta fram en insamlingsstrategi för att bygga ett långsiktigt arbete kring insamling för vår verksamhet.

Två medarbetare, Helena Färnsten (Förbundet) och Emeli Lundström (Fonden) påbörjade under året utbildningen "Certified Fundraiser" som ges av Berghs School of Communication, i Giva Sveriges regi. Utbildningen sträcker sig över ett läsår och avslutas våren 2022.

Utöver detta har vi även medverkat i Giva Sveriges nätverk- och informationsträffar. Tidigare har beslutats att Förbundet, som är den formella medlemmen i Giva Sverige, åtar sig att uppfylla de krav som ställs av Giva Sveriges kvalitetskod samt upprättar effektrapporten. Fonden kommer att fortsätta att följa kvalitetskoden med de resurser som fonden har till sitt förfogande.

Information

För drygt ett år sedan valde fonden att satsa på en vassare forskningskommunikation och en stor del av arbetet under 2021 har handlat om att bygga upp rutiner kring kommunikationen för att öka kunskapen om forskning kring astma, allergi, atopiskt eksem och annan överkänslighet.

Det har bland annat gjorts genom att skapa en bättre samverkan mellan avdelningarna på kansliet, temaföreningar och forskare, till exempel kring olika kampanjdagar som Astmadagen, Parfymfria veckan och Internationella dagen för atopisk dermatit (AD-dagen). Förbundet har också anordnat möten mellan medlemmar och forskare i form av föreläsningar och webinarium i anslutning till dessa dagar.

Under vårens stora satsning på Allergilyftet tog forskningen plats både i innehållet och i en egen monter för Fonden. Där visades bland annat en kortfilm om forskning, man kunde anmäla sig till ett nyhetsbrev gällande forskning och man kunde också chatta med Fonden.

Forskningen fick under våren en ny, fin sida på förbundets nya webb med fokus på mer lockande läsning och på att sprida kunskap om viktig forskning. Särskilda temaboxar har byggts upp kopplade till olika ämnen och kampanjdagar med faktaartiklar och forskarintervjuer. Det har också satsats på personliga berättelser kring människor med astma- och allergisjukdomar, för att levandegöra forskningen ytterligare. Sju temaboxar har publicerats under året.

Vidare har forskningsnyheter tagit mer plats i vår kommunikation, vilket resulterat i 39 forskningsartiklar till vårt nyhetsflöde. De har framför allt varit baserade på vetenskapligt publicerade studier, men också berättat om utlysningar av forskningsanslag och stipendier samt viktiga projekt som fått stöd. Forskningsartiklarna har spridits till våra följare på Facebook, där cirka ett inlägg i veckan publicerats med forskningsanknytning. På Facebook och på LinkedIn, har vi även arbetat med att nå målgruppen forskare med våra anslagsutlysningar, genom att sponsra inlägg direkt mot forskare. På Instagram har fokus varit att berätta om forskning i kortare fakta/infografikform.

Läsarundersökningar har visat att Förbundets medlemmar är mest intresserade av forskning om de får önska, vilket också speglas i våra kanaler för sociala medier där inlägg om forskning under året generellt haft ett högt engagemang.

Ett samarbete inleddes också med Förbundets medlemstidning Allergia, bland annat i form av den nya vinjetten "Forskarmötet" där en forskare i varje nummer intervjuas till ett lättillgängligt forskarporträtt och en kort tillhörande intervju skraddarsydd för Instagram.

Ett särskilt nyhetsbrev till forskningsintresserade givare har startats, med forskningsnyheter och tack för gåvor som gjorts. Nyhetsbrevet kommer att vidareutvecklas under 2022.

Brukarmedverkan

Astma- och Allergiförbundet, Riksförbundet HjärtLung- och Reumatikerförbundet har tidigare samarbetat för att öka brukarmedverkan i forskningen. En central del i verksamheten har varit att utbilda nya forskningspartners. En gemensam, digital, utbildning anordnades den 1 dec där Fonden utbildade två nya forskningspartners.

Covid-19

Pandemin har tydligt visat på vikten av medicinsk forskning och vilka genomgripande och snabba resultat som forskningen kan generera när det sker en kraftsamling. Det stärker vår uppfattning om att forskning inom fondens område är det som på sikt kommer att leda till bot och bättring för våra patientgrupper.

Det interna arbetet i form av styrelsemöten och möten med vår forskningsnämnd, har som för så många andra organisationer skett i digital form under året med god genomförbarhet. Vi har på det sättet kunnat bevaka om pandemin haft effekter på verksamhet och ekonomi och vi kommer att fortsätta denna bevakning så länge som pandemin varar.

Resultat och ställning

Verksamhetsintäkterna ökade med 1 909 tkr jämfört med föregående år vilket till stor del förklaras av de testamenten verksamheten tagit emot. Sammanlagt var verksamhetsintäkterna 3,6 mkr. Fondens verksamhetskostnader ökade något under 2021 från 2,1 mkr (2020) till 2,3 mkr vilket förklaras av att fonden sedan början av året haft en heltidsanställd fondsekreterare.

Årets resultat om 25 mkr förklaras till viss utsträckning av den positiva utvecklingen av Stockholmsbörsen (SIXPRX) under 2021 men också av den reavinst som uppkom i samband med omplacering av medel som gjordes under början av 2021 där Carnegies förvaltningsuppdrag avslutades (62,6 mkr) och Handelsbankens Kapitalförvaltning påbörjades (51,7 mkr).

Fondens bokförda tillgångar uppgick till totalt 137,4 mkr varav den förvaltade portföljen stod för den absoluta merparten i form av finansiella placeringar 96,0 mkr och likvida medel om 41,0 mkr. Fondens skulder består till största delen av för de tre kommande åren beslutade, men under 2021 ej utbetalade forskningsanslag om 18,6 mkr.

Flerårsöversikt (tkr)	2021	2020	2019	2018	2017
Verksamhetsintäkter	3 583	1 674	3 589	4 986	5 697
Årets resultat	25 023	4 500	4 801	8 810	8 493
Ändamålsbestämda medel	18 602	21 603	6 493	6 818	6 400
Eget kapital	117 888	99 364	115 667	120 680	115 228
Soliditet%	86	82	93	96	89

I övrigt hänvisas till resultat- och balansräkning.

Förändring av eget kapital 2021

Ingående eget kapital	99 363 824
Beviljade anslag och bidrag	-6 498 958
Årets resultat	25 023 180
Utgående eget kapital	117 888 046

Finansiella instrument

Fondens kapital förvaltades 2021 av Cliens Kapitalförvaltning, Handelsbanken Kapitalförvaltning, Nordkinn och Brummer och partner samt Avanza. Under 2021 ändrades Cliens förvaltningsuppdrag till att inte längre innefatta alternativa placeringar. Under det tredje kvartalet har i stället de tre förvaltarna Adrigo, Länsförsäkringar och Carnegie (tidigare OPM) tillkommit inom tillgångsslaget alternativa investeringar. Samtliga tre investerade via Avanza.

Fondens placeringspolicy anger i vilka tillgångar och med vilka limiter medlen får placeras samt hur uppföljning och kontroll av att riktlinjerna följs skall ske. Placeringspolicyn finns på fondens hemsida på astmaoallergiforbundet.se.

Stockholmsbörsen (SIXPRX) steg med 39,3 procent under 2021 och bidrog till att portföljen gav en positiv avkastning under perioden. Under samma period ökade världens börser exkl. tillväxtmarknader (MSCI) med i genomsnitt 24,2 procent i lokal valuta (i svenska kronor upp

med 34,0 procent). Den absoluta avkastningen i portföljen under 2021 uppgick till 14,9 procent. Portföljens marknadsvärde var 118,1 mkr per den 31 december 2021 jämfört med 135,8 mkr året innan.

Fonden har under 2021 använt konsult hjälp från Intelligent Investing Scandinavia för att kvartalsvis följa upp förvaltningen med beaktande av periodens avkastning samt status i förhållande till avkastningskrav samt risklimiter, samt för att se över fondens placeringspolicy. Avkastningsmålet för portföljen är konsumentprisindex +4 procentenheter. Detta mål överträffades under 2021.

Förvaltning

Fonden leds av en styrelse som väljs på tre år vid Astma- och Allergiförbundets kongress. På kongressen i maj 2019 valdes följande styrelse till forskningsfonden för 2019–2022: Ordförande Robert Hejdenberg, vice ordförande Ingrid Kallström Bengtsson, styrelseledamöter Susanne Hejra, Gisela Peterson och Susanne Rosén. Styrelsesuppleanter är Gunnar Hellberg, Lena Bertilsson och Eva-Maria Dufva.

Under 2021 har styrelsen haft sju ordinarie styrelsesammanträden. Styrelsens kostnader har under samma år uppgått till 191 tkr.

Styrelsen har till sitt förfogande en forskningsnämnd som består av forskare från olika discipliner. Forskningsnämndens uppgift är att vara vetenskaplig rådgivare till såväl fondstyrelsen som förbundsstyrelsen i frågor som rör forskningsanslag och allergiforskning i stort. Forskningsnämnden bestod under 2021 av Eva Sverremark Ekström, Inger Kull, Berndt Stenberg, Christer Janson samt Mats Lekander.

Fondens kansli har under 2021 haft en heltidsanställd; fondsekreterare Emeli Lundström. Utöver denna tjänst har tjänster avseende ekonomi-, insamlings- och kommunikationsadministration köpts in från förbundet och dess aktiebolag.

RESULTATRÄKNING

Funktionsindelad resultaträkning

	Not	2021-01-01- 2021-12-31	2020-01-01 - 2020-12-31
Verksamhetsintäkter	3	3 583 139	1 673 741
Verksamhetskostnader			
Ändamålskostnader		-1 616 314	-1 393 717
Insamlingskostnader		-56 163	-51 806
Administrationskostnader		-598 039	-639 207
Summa verksamhetskostnader		-2 270 516	-2 084 730
Verksamhetsresultat		1 312 623	-410 989
Resultat från finansiella investeringar			
Resultat från värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	5	25 790 459	7 579 239
Ränteintäkter och liknande poster	6	0	4 114
Räntekostnader och liknande poster	7	-66	-206
Förvaltningskostnader		-2 079 835	-2 672 390
Summa resultat från finansiella investeringar		23 710 558	4 910 757
Årets resultat		25 023 180	4 499 768
Fördelning av årets resultat			
Årets resultat enligt resultaträkningen		25 023 180	4 499 768
Reservering av ändamålsbestämda medel som inte utnyttjats under året, kortfristig skuld, Forskningsanslag	8	-6 150 000	-6 333 333
Reservering av ändamålsbestämda medel som inte utnyttjats under året, kortfristig skuld, Kunskapsluckor		-2 967 500	-2 967 500
Reservering av ändamålsbestämda medel som inte utnyttjas under året, långfristig skuld, Forskningsanslag		-5 650 000	-5 500 000
Reservering av ändamålsbestämda medel som inte utnyttjas under året, långfristig skuld, Kunskapsluckor		-3 835 000	-6 802 500
Kvarstående belopp /förändring balanserat kapital		6 420 680	-17 103 565

BALANSRÄKNING

	Not	2021-12-31	2020-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för programvara	9	0	0
Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	10	96 051 603	110 626 705
Summa anläggningstillgångar		96 051 603	110 626 705
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		0	0
Övriga fordringar		152 737	13 367
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		117 591	94 763
Summa kortfristiga fordringar		270 328	108 130
Kassa och bank		41 035 343	11 208 533
Summa omsättningstillgångar		41 305 671	11 316 663
Summa tillgångar		137 357 274	121 943 368
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Eget kapital		92 864 865	94 864 056
Årets resultat		25 023 180	4 499 768
Summa eget kapital		117 888 045	99 363 824
Långfristiga skulder			
Skuld avseende beslutade, ej utbetalda anslag		9 485 000	12 302 500
Summa långfristiga skulder		9 485 000	12 302 500
Kortfristiga skulder			
Skatteskulder		6 612	0
Leverantörsskulder		124 561	6 457
Skuld avseende beslutade, ej utbetalda anslag		9 117 500	9 300 833
Övriga skulder		84 930	63 499
Förutbetalda intäkter och upplupna kostnader		650 625	906 255
Summa kortfristiga skulder		9 984 228	10 277 044

Summa eget kapital och skulder	137 357 274	121 943 368
---------------------------------------	--------------------	--------------------

NOTER

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd
BFNAR 2012:1 (K3) tillämpas vid upprättandet av finansiella rapporter.

Redovisningsvaluta

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor och beloppen anges i kr om inget annat anges.

Värderingsprinciper m. m.

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges.

Fordringar

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Nedskrivningar

Skulle en indikation om en värdenedgång beträffande en tillgång föreligga fastställs dess återvinningsvärde. Överstiger tillgångens bokförda värde återvinningsvärdet skrivs tillgången ner till detta värde.

Återvinningsvärdet definieras som det högsta av marknadsvärdet och nyttjandevärdet. Nyttjandevärdet definieras som nuvärdet av de uppskattade framtida betalningar som tillgången genererar. Nedskrivningar redovisas över resultaträkningen.

Förvaltningsavgift

Förvaltningsavgiften på resultaträkningen består av fasta och rörliga avgifter för kapitalförvaltning enligt avtal. Fondavgifter är inte inkluderade i förvaltningsavgiften.

Anslag och bidrag

Beviljade anslag redovisas mot kortfristiga och långfristiga skulder. De bokas direkt mot eget kapital. Med utdelning av anslag avses medel som betalas ut. Beviljade övriga bidrag redovisas över resultaträkningen som ändamålskostnad.

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Stiftelsens ledning gör uppskattningar och antaganden om framtiden. Dessa uppskattningar kommer sällan att motsvara det verkliga resultatet. De uppskattningar och antaganden som kan leda till risk för väsentliga justeringar i redovisade värden för tillgångar och skulder är främst värdering av långfristiga värdepappersinnehav.

Not 3 Verksamhetsintäkter

	2021	2020
Testamenten	2 377 810	566 188
Gåvor	413 836	407 553
Medel från Postkodlotteriet	700 000	700 000
Insamling	90 970	-
Övriga intäkter	523	-
Summa	3 583 139	1 673 741

Not 4 Medeltalet anställda

Medeltalet anställda	2021	varav män	2020	varav män
	1	0	2	1

Not 5 Resultat från värdepapper som är anläggningstillgångar

	2021	2020
Fondrabatt	342 353	83 684
Utdelningar	2 354 375	2 221 216
Ränteersättningar värdepapper	52 842	65 307
Realisationsvinst vid försäljningar	24 703 144	7 619 683
Realisationsförlust vid försäljningar	-1 581 347	-2 360 105
Återföring av nedskrivna räntebärande värdepapper	0	0
Återföring av nedskrivna alternativa placeringar	0	0
Summa	25 871 367	7 629 785

Not 6 Övriga ränteintäkter och liknande poster

	2021	2020
Ränteintäkt	0	4 114
Summa	0	4 114

Not 7 Övriga räntekostnader och liknande poster

	2021	2020
Ränte- och bankkostnad	-66	-206
Summa	-66	-206

Not 8 Reserverade ändamålsbestämda medel

	2021	2020
Beviljade forskningsanslag, kortfristig skuld	-9 117 500	-9 300 833
Beviljade forskningsanslag, långfristig skuld	-9 485 000	-12 302 500
Summa	-18 602 500	-21 603 333

Not 9 Immateriella anläggningstillgångar

	2021	2020
Datasystem för insamlingsregister		
Ingående anskaffningsvärde	312 000	312 000
Inköp	0	0

Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	312 000	312 000
Ingående avskrivning	-312 000	-312 000
Årets avskrivning	0	0
Utgående ackumulerad avskrivning	312 000	312 000
Utgående redovisningsvärde	0	0

Not 10 Andra långfristiga värdepappersinnehav

	2021	2020
Räntebärande värdepapper		
Ingående anskaffningsvärde	34 168 266	32 555 018
Årets förändring	-10 583 047	1 613 248
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	23 585 219	34 168 266
Svenska aktier		
Ingående anskaffningsvärde	35 462 518	35 339 066
Årets förändring	-5 459 152	123 452
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	30 003 366	35 462 518
Utländska aktier		
Ingående anskaffningsvärde	28 846 114	34 797 357
Årets förändring	-1 413 654	-5 951 243
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	27 432 460	28 846 114
Alternativa placeringar (Hedgefonder)		
Ingående anskaffningsvärde	12 616 893	11 776 859
Årets förändring	2 880 751	840 034
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	15 497 644	12 616 893
Ingående nedskrivning	-467 086	-467 086
Årets nedskrivning		
Återförd nedskrivning	0	0
Utgående ackumulerad nedskrivning	-467 086	-467 086
Summa utgående värdepappersinnehav	96 051 603	110 626 705
Marknadsvärde värdepappersinnehav	118 125 794	135 756 485

Not 11 Ansvarsförbindelser

Fram till och med år 2019 redovisades långfristiga flerårsanslag som ansvarsförbindelse. Från och med år 2020 redovisas anslagen som kort- och långfristiga skulder. Anslagen betalas ut endast om villkoren för utbetalningen har uppfyllts (godkänd progressrapport).

	Beslut 2021	Beslut 2020
Ansvarsförbindelse för utbetalning 2022	-	-
	-	-